

Raziskovalna naloga »Kdo špara, prišpara« ob podpori sodobnih informacijskih tehnologij

Research Work: »Who puts by that Saves« with the Support of Modern Informational Technology

Biljana Jošovc

OŠ Primoža Trubarja Laško
biljana.josovc@gmail.com

Povzetek

V prispevku je predstavljen primer nastanka raziskovalne naloge iz zgodovine z naslovom »Kdo špara, prišpara« (Raziskovalna naloga, 2012). Naloga je nastala pod pokroviteljstvom ZPMS, osrednja uporabljena IKT tehnologija pa so spletna učilnica in Googlovi dokumenti, besedilni dokumenti v oblaku. Raziskovalno delo je oblika dela, ki je za učence in mentorje velik izziv. Prav uporaba sodobnih informacijskih tehnologij omogoča posodobitev dela in večjo organiziranost vseh akterjev. Pri učencih kot tudi mentorjih spodbuja sodelovalno učenje in predvsem partnerski odnos. Izdelava raziskovalne naloge je primer projektnega dela, in sicer konstruktivnega projekta, kjer je aktivnost usmerjena h končnemu cilju, to je k sami raziskovalni nalogi. Delo poteka izven rednega pouka, to pa pomeni veliko dodatnega dela za vse sodelujoče, ob uporabi sodobnih tehnologij pa je delo bolj zanimivo, in kreativno ter je hkrati nova izkušnja tako za učence kot tudi za mentorje.

Ključne besede: raziskovalna naloga, spletna učilnica, Googlovi dokumenti, besedilni dokumenti v oblaku, projektno delo

Abstract

In the article is introduced the beginning of research work from history » Who puts by that saves«. With sponsorship of ZPMS with online classroom and Google.doc, that is a text document in a cloud. Research work is for pupils and mentors a very big challenge, that is why use of modern informational technology enables modernisation of work, and bigger organisation of all included. It offers co-operational learning to pupils and mentors. Research work is an example of a project work with constructive project where is an activity headed toward the main goal. It proceeds out of school lessons which means a lot of extra work for all included. With the use of modern

technology the work is more interesting, creative and it is a new experience as for pupils as for us mentors.

Keywords: research work, online classroom, Goggle.doc – a text document in a cloud, project work

1 Uvod

Sodobni čas zahteva od nas, učiteljev, da preizkusimo in uporabimo nove trende v izobraževanju z drugačnim pristopom in novimi oblikami dela. Postavljeni smo pred dejstvo, da informatizacija posega v vsakodnevno življenje, prav tako tudi v vse pore vzgoje in izobraževanja. »Ne gre le za modno muho ali eno od šolskih reform z vprašljivo uspešnostjo. Evropska in tudi svetovna šolska praksa kažeta, da ni poti nazaj. Družba, ki pri uvajanju novih tehnologij izobraževanja počiva, zaostane.« (Rebolj, 2008, str. 13).

Pri dodatnem pouku zgodovine z učenci že nekaj let izdelujem raziskovalne naloge na teme, ki jih razpišejo za mlade raziskovalce pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije. (<http://www.zpms.si/programi/mladi-raziskovalci/>) Teme so različne - od prevoznih sredstev, telekomunikacij, igrač, vloge žensk v zgodovini, do plačilnih sredstev. Dela se lotimo z raziskovalnimi metodami sistematično, od uvoda do zaključka naloge. Zadnja leta se poslužujemo sodobnih informacijskih tehnologij, ki nam delo olajšajo, naloga pa je tako kvalitetnejša in dostopna širšemu krogu učencev. Delo poteka na dveh lokacijah, na matični šoli OŠ Primoža Trubarja Laško in Podružnični šoli Debro. Prav s pomočjo spletne učilnice in Googlovih dokumentov smo se lažje usklajevali in delo koordinirali.

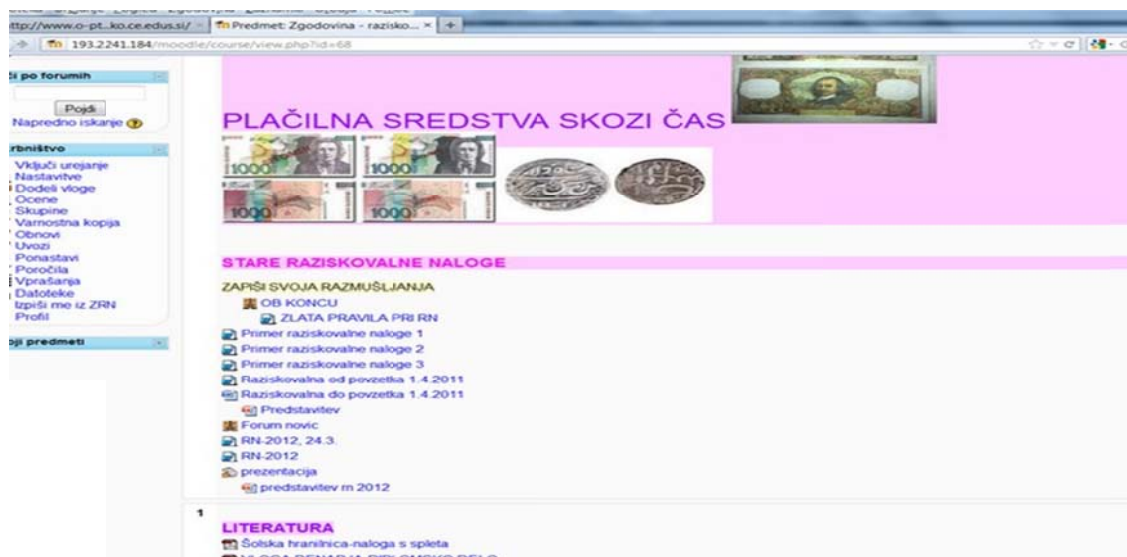
2 Raziskovalna naloga od začetka do konca

2.1 Uvod

V šolskem letu 2011/12 smo raziskovali plačilna sredstva skozi zgodovino. Na spletni strani OŠ Primoža Trubarja Laško se v zavihku e-učilnice nahaja spletna učilnica Zgodovina in v njej raziskovalna naloga na spletni povezavi <http://193.2.241.184/moodle/course/view.php?id=68>. Po registraciji in vpisu so se učenci najprej seznanili z metodami raziskovanja pri zgodovini in spoznali »zlata pravila« (<http://www.zpms.si/programi/mladi-raziskovalci/>)

pri raziskovalnih nalogah, ki jih je določila Komisija za delo zgodovinskih krožkov pri ZPMS. Nato smo pregledali nekaj starejših raziskovalnih nalog in se dogovorili, kaj bomo raziskovali in kako.

Spletna učilnica ima več poglavij.

Slika 1: Spletna učilnica – Poglavje Raziskovalna naloga.

Učenci so se razdelili v več skupin. Prva skupina učencev je pregledala naloženo literaturo, naredila povzetke in jih oddala pod naslovom Oddaja povzetkov. Druga skupina učencev je pripravila ankete, intervjuje in nato vse gradivo naložila v spletno učilnico. Učenci so ankete razdelili, nato pa so jih statistično obdelali in grafično predstavili. Tako pri anketah kot pri intervjujih smo uporabili računalniško tehnologijo, kar so učenci v večini dobro obvladali. (Uporaba spletne učilnice pri pouku ima namreč na naši šoli pri posameznih predmetih že večletno tradicijo.) Tretja skupina učencev se je lotila slikovnega gradiva, ga evidentirala in ga prav tako naložila v spletno učilnico. Vsi pa so sproti vpisovali vire in literaturo in jih oddajali v ta namen določeno poglavje.

ime / Priimek ↓	Ocena	Komentar	Zadnja sprememba (Udeleženec)	Zadnja spr (Izvajalec)
 Urh Skale	-			
 Jernej Stopar	-			
 Lara Štubelj	-			
 Mateja Ulaga	-		Osutek: Viri.docx sobota, 17. december 2011, 20:45	

Stran: (Prejšnje) 1 2

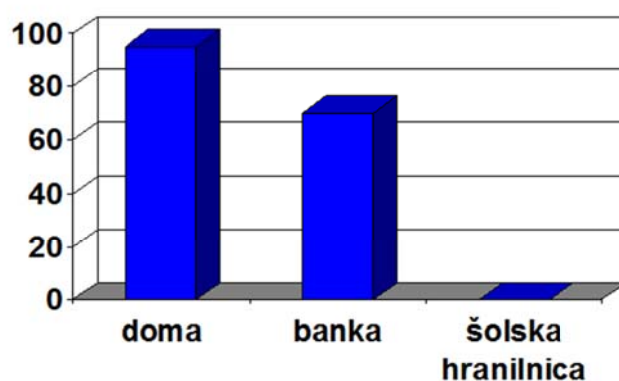
Slika 2: Oddaja virov.

2.2 Jedro dela

Zbranega je bilo veliko, vse pa je bilo potrebno še urediti in spraviti v določeno obliko. Morali smo izbrati še naslov. Predlogov je bilo več, odločili smo se za naslov Kdor špara, prišpara – z malo ironije na trenutni čas gospodarske krize. Tema je bila široka, zato smo se

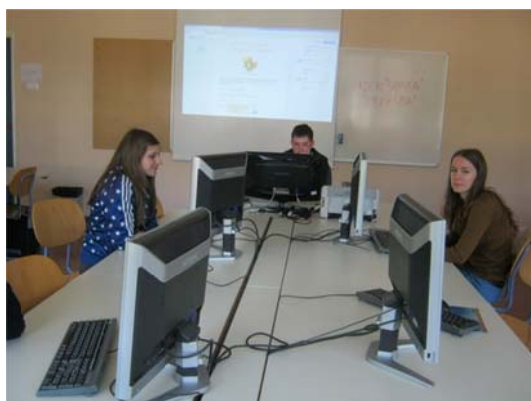
osredotočili na šolsko varčevanje, še posebej na varčevanje v šolski hranilnici na OŠ Primoža Trubarja Laško. S pomočjo literature smo spoznali zgodovinski razvoj šolskih hranilnic na Slovenskem, naredili smo intervju z enim izmed začetnikov šolskega hranilništva na Slovenskem, g. Alojzom Gobcem, iskali smo podatke v arhivu naše šole (tu smo iskali podatke predvsem v šolski kroniki), naredili smo tudi intervjuje z mentoricami šolske hranilnice na OŠ Primoža Trubarja Laško, v mesecu februarju pa smo se odpravili v Zgodovinski arhiv Celje, kjer smo iskali podatke v kronikah od leta 1956 dalje. Zanimalo nas je tudi, ali otroci danes varčujejo svoj denar, kje ga varčujejo, kako ga varčujejo, za kaj ga varčujejo in koliko jim denar pomeni. Želeli smo narediti tudi primerjavo z odraslimi, zato smo izvedli dve vrsti anket: z odraslimi in osnovnošolci. Ankete smo naredili v mesecu novembru, statistično obdelali pa v decembru in januarju. Anketirance smo vprašali, ali denar shranjujejo doma, v banki ali v šolski hranilnici. Iz odgovorov je bilo razvidno, da mladi danes večinoma shranjujejo denar doma, nekaj pa tudi na banki. Nihče pa se ne poslužuje možnosti, da bi varčeval v šolski hranilnici.

Shranjevanje denarja

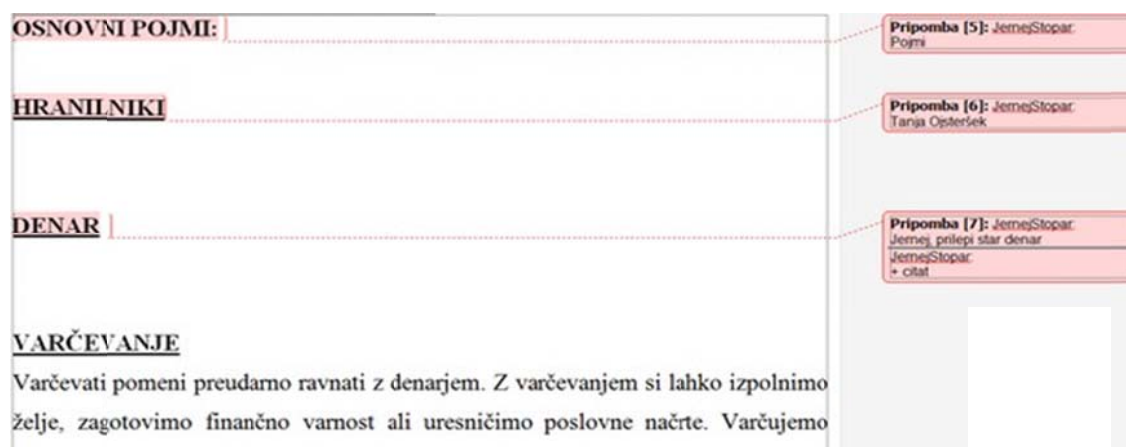
Slika 3: Graf – Kje hraniš svoje prihranke?

Nalogo smo začeli sestavljati v mesecu februarju. Dobivali smo se ob sobotah in urejevali nalogo. Prek Googlovih dokumentov (skupna raba) so učenci, ki so bili vpisani v spletno učilnico, dobili možnost, da se družijo drug z drugim. Delali smo vsi hkrati, dopisovali, vrisovali, dodajali slike, grafe ... Dodatno delo z učenci pri nastajanju raziskovalne naloge je tako postajalo primer brezmejne ustvarjalnosti, ki omogoča novo dimenzijo učenja in poučevanja prav ob podpori sodobnih tehnologij.

Slika 4: Učenci pri izdelavi naloge.

Besedilni dokumenti v oblaku so nam pomenili velik izziv, spoznali pa smo, da je taka oblika pomenila za vse novo izkušnjo in poenostavitev dela. Googlovi dokumenti dajejo možnost vpisovanja komentarjev, kar smo tudi udeležili. Eden izmed učencev je nalogo sprti pregledoval in te pripombe vpisoval.

Slika 5: Pripombe v Google doc

Tako je bila naloga skoraj končana, do konca jo je bilo potrebno še lektorirati, napisati zahvalo, povzetek, zaključek, jo zvezati in poslati. Povzetek je bilo potrebno prevesti še v angleščino. V tej fazi je delo mentorja ključnega pomena.

2.3 Ob koncu

Nalogo smo poslali v pregled in ocenitev, vendar se delo še ni končalo, potrebno je bilo pripraviti še predstavitev naloge. Učenci so ob pomoči raziskovalne naloge, ki je objavljena v spletni učilnici, pripravili PowerPoint predstavitev, za nameček pa še posneli dva filma, ki smo ju vstavili v našo predstavitev. S tem gradivom smo se predstavili 1. 6. 2012 v Braslovčah na 43. državnem tekmovanju mladih zgodovinarjev. Rezultat je bil srebrno priznanje, trud in delo vseh sta bila poplačana.

3 Zaključek

V prispevku je bil predstavljen primer dela z učenci pri nastajanju raziskovalne naloge ob podpori moderne učne tehnologije.

Eksplozija različnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij je povzročila, da se informacije širijo z bliskovito hitrostjo, kar velja tudi za področje projektnega dela z učenci. Prav zaradi tega moramo mentorji pri svojem delu poznati in uporabiti čim več novih sodobnih IKT. Delamo z e-generacijo, zato so pogosto prav oni naši mentorji, potrebno pa je, da dober mentor zna partnerski odnos, ki se kot nova dimenzija učenja in poučevanja pojavlja med učenci in učiteljem, to tudi izkoristiti.

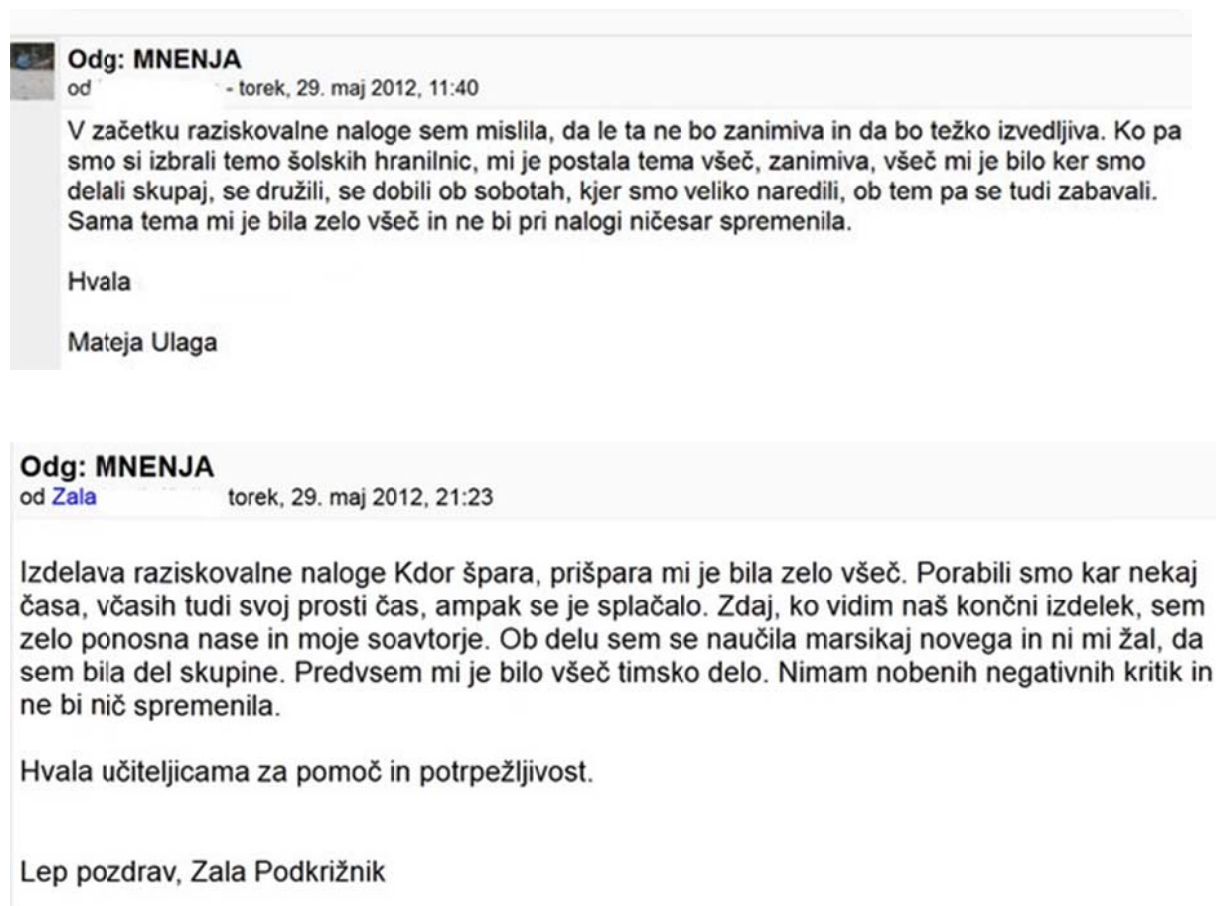
Prednosti raziskovalnega dela ob podpori sodobnih IKT-tehnologij so:

- velika motiviranost,
- iniciativnost,
- usklajenost dela,
- doslednost,
- timsko delo,
- vsi udeleženci so aktivni člani učne komunikacije,

samostojnost,
vseživljenjsko učenje ...

Raziskovalna naloga je delo učencev, pri tem jih kot mentorica vodim, spodbujam, sem njihova pomočnica, včasih pa od njih tudi kaj zahtevam. Partnerski odnos je temelj dobrega sodelovanja, kar je potrdila tudi refleksija ob koncu naloge.

Ko je bila raziskovalna naloga v sklepni fazi, sem v spletni učilnici odprla forum, kamor so učenci, sodelujoči pri raziskovalni nalogi, vpisovali svoja mnenja o svojem delu pri pripravi in izdelavi naloge.

Sliki 6 in 7: Forum ob zaključku naloge.

Pisanje raziskovalne naloge je oblika dela izven rednega pouka in zahteva od vseh udeležencev veliko dodatnega dela, ki pa vedno obrodi sadove – raziskovalno nalogo in učenje raziskovanja, ki temelji na sodelovalnem delu. In prav s sodelovanjem učencev in mentorjev dosežemo zmagovito kombinacijo znanja, razumevanja, pomnjenja in zabave. Sodobni čas zahteva od nas, učiteljev, da se prilagodimo sodobnim trendom, da omogočimo učečim se pridobivanje znanja ob podpori sodobne učne tehnologije.

Viri in literatura

Spletna učilnica Zgodovina — raziskovalna naloga OŠ Primoža Trubarja, dosegljiva na <http://193.2.241.184/moodle/course/view.php?id=68> (29. 5. 2012)

Rebolj, V., E-izobraževanje skozi očala pedagogike in didaktike, Radovljica, Didakta, 2008.

Kdo špara, prišpara, Raziskovalna naloga OŠ Primoža Trubarja Laško, Laško 2012.

Zveza prijateljev mladine Slovenije, Mladi raziskovalci zgodovine, dosegljiva na <http://www.zpms.si/programi/mladi-raziskovalci/> (2. 6. 2012)